

Presentació
Introduction
Apresentação

Antonio CORTIJO¹
Vicent MARTINES²

Els autors o obres que arriben a gaudir l'alta dignitat d'esdevenir *clàssics* per moltes i molt selectives raons. No és prou, encara que és *conditio sine qua non*, que la seua qualitat literària, estètica, siga excel·lent, bé pel subtil ús del llenguatge literari quant a setints, accepcions, concepte i mots, bé per la mestria morfosintaxi em calibrar l'estil de l'expressió; bé sia per com de destil·lats estan els conceptes i matèries de què tracta i la tipologia textual amb què ho fan; bé sia per les referències de tradició cultural que contenen; etc.

El genoma cultural –en el sentit més ample i complex: llengua, literatura, estilística, poètica, gramàtica, retòrica, etc.– dels clàssics conté, em definitiva, l'essència destil·lada de la identitat del poble per al qual són referencials. Presentem un seguit aportacions que, em línies estratègiques i tàctiques, ens forneixen una guia detallada per albirar –amb l'atenció de qui albira delerós aus que podien semblar rares, encara que, a la fi no ho siguen tant, perquè ens hi reconeixement com a poble– per no fer camins dubtosos a la mar –per resseguir les passes d'aquell vers magistral d'Ausiàs March– conceptual ni caure en apriorismes ni prejudicis negacionistes del que les ciències de la Filologia i la Història ens demostren que diuen els textos.

Per això obrim el número com una anàlisi sobre conceptes tan esmunyedissos i alhora de la importància senyera *d'estat, nació i sentiment nacional* a la baixa Edat Mitjana (**Chismol**). A continuació concretem la qüestió amb dos treballs essencials sobre un homenot tan imponent intel·lectualment com d'obligada inclusió en el cànon cultural d'Occident: Ramon Llull. Primer, una precisa atenció al *Llibre d'amic e amat* (**Saiz Raimundo**), i després una atenció a com passem de la Filosofia a l'Ètic em Llull mateix i un altre homenot referencial com és Bernat Metge (**Butinyà**). Les obres amb un alt

¹ *Full Professor*, University of California at Santa Barbara; RABLB. *E-mail*: amcortijo@aim.com.

² Catedràtic d'Universitat, Universitat d'Alacant; IEC; RABLB. *E-mail*: martines@ua.es.

Antonio CORTIJO & Vicent MARTINES (orgs.). *Mirabilia / MedTrans* 7 (2018/1)
New Approaches in the Research on the Crown of Aragon
Nous aspectes en la investigació sobre la Corona d'Aragó
Novos aspectos nas investigações sobre a Coroa de Aragão

Jan-Jun 2018/ISSN 1676-5818

component d'idees i de referents clàssics i d'humanisme (especialment) italià com ara *Curial e Güelfa*, amerat de cultura clàssica i, en concret, d'Horaci (**Gros Lladós**) en reporten confiança en el ple inseriment de les lletres en llengua catalana medievals i del Renaixement en el cabal principal que en marcava el cànon.

No sols en les idees i en la mimesi novel·lesca, també en la poesia, com la d'Ausiàs March, a partir del comentari del seu cant CXVIII (**Nadal Pascual**); i no sols en l'Edat Mitjana o en el Renaixement, ans també s'estén aquest número a la mestresa dels autors en llengua catalana durant tot el segle XVI i encara el segle XVII, tot influïnt de manera secular quan no perenne en la literatura posterior –i fins al segle XX–. Primer, fins a començaments del segle XVII (**Fenollosa**) i després avancem una passa més en el segle XVII amb un altre treball que conté ecdòtica (en definitiva més Filologia, amb majúscules, com la continguda en tot aquest número) i amb estudi d'Història Cultural (**Calbo Botella**).

I tot això a més, sense parlar en cap moment “tot fantasiant” o sense fixar-nos sols en el que diuen i com ho diuen els textos, ans també en la seua anàlisi codicològica, com ara els incunables d'un fons exquisit com és la Seu o Catedral de València (**Mandingorra Llavata & Boscà Codina**).

En definitiva, presentem en aquest número un “ric joiell” –en termes de Joan Roís de Corella– d'estudis que fan llum que esbandeix el fum de qui es deixe portar per prejudicis acientífics i actue de manera excloent (de persones, idees, obres, teories, hipòtesis). Són aportacions, aquestes, honrades intel·lectualment, derivades de recerques rigoroses –superadores de rigorosos cecs escrutinis dels pars–, i fetes i publicades –com diria l'humanista mallorquí del segle XV, Ferrando Valentí–, perquè *per raó poguessen a molts valer e aprofitar*.